

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Ústav etnologie

Náměstí Jana Palacha 2
116 42 Praha 1
Tel.: +420 221 619 622, 625
E-mail: ethno@ff.cuni.cz

POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Konštruovanie tradícií prostredníctvom činnosti folklórnych súborov. Rusínská svadba.

Michaela Mušínková

Ústav etnologie FF UK, Praha 2015, 52 s., přílohy

Prezentovaná podle mého mínění velice kvalitní a originální bakalářská práce ve svém základním tématu kombinuje trojici tematických oblastí, které se v domácích etnologických/antropologických textech vyskytují většinou striktně odděleně: problematiku *tradiční lidové kultury* (především její transmise v čase a prostoru), problematiku *folklorismu* (respektive folklorního hnutí) a problematiku *ritualizovaných fenoménů expresivní kultury* (v tomto případě svatby); částečně se dotýká i problematiky *etnických studií* (v tomto případě identity Rusínů). Inovativnost práce Michaely Mušínkové spočívá ale nejen v dovedném a promyšleném kombinaturním využití poznatků všech těchto tří tematických oblastí, ale především v nebývalé citlivé práci s často radikálně odlišnými teoreticko-metodologickými přístupy k nim. Vždyť kolik absolventských prací, ale i publikovaných akademických textů zabývajících se folklorismem, se u nás na tuto problematiku vlastně dívá z pozice sociálního konstruktivismu?

Práce s nebývalou důkladností prezentuje jak nezbytnou teoretickou a metodologickou základnu, tak výsledky vlastní terénní práce, jejíž úroveň stojí podle mého mínění vysoko nad úrovní standardně odevzdávaných bakalářských prací a v mnoha ohledech se blíží úrovni kvalitních prací diplomových. Autorka tak dokázala citlivě využít (ale nikoli zneužít!) nejen své pozice v terénu, ale i velké množství teoretické literatury na dané téma v pěti jazycích, kterou (i přes její relativní esoteričnost) samostatně nejen vyhledávala, ale především kriticky reevaluovala. Prezentovaný text tak do značné míry působí jako práce zkušeného etnografického badatele s velkou terénní citlivostí. Ke cti jeho autorky pak slouží nejen text samotný, ale i skutečnost, že dokázala v pravý čas svůj výzkum ukončit (což mnoho začínajících badatelů nedokáže a je pak zbytečně zavaleno velkým množstvím nadbytečných dat), tak aby jí zbyl čas potřebný k analýze a interpretaci získaných etnografických dat – a potenciálnímu pokračování její badatelské činnosti na tomto poli v podobě budoucí diplomové práce (a doufám že i publikovaných textů).

Prezentovaná práce je dle mého mínění příkladem potenciálně plodné a zajímavé linie, na základě které by mohly být obecně vystavěny budoucí kvalitní etnologické absolventské práce – na relativně *tradiční téma* (venkovská svatba) a relativně *dobře prozkoumaný a poměrně snadno dostupný evropský terén*

(rusínské obce na východním Slovensku) jsou aplikovány *inovativně položené výzkumné otázky* (ne jaká je místní „tradice“, ale *jakými sociálními mechanismy je vlastně vytvářena a udržována*) pevně ukotvené v *soudobém teoretickém rámci* (sociální konstruktivismus, dynamické chápání tradice jako procesu a praxe, folklorismus jako sociální jev). Bakalářská práce Michaely Mušinkové je tak demonstrací toho, jak by mohly vypadat potenciální další práce zakotvené v diskurzu moderní (evropské) etnologie, chápané jako poučená reevaluace evropské etnografické/národopisné/*Volkskunde* tradice, obohacená o teoretické a především metodologické přístupy sociálních věd, v první řadě samozřejmě sociální a kulturní antropologie. Na základě tohoto dialogu mezi kontinentálními a ostrovními, respektive transatlantickými variantami antropologických věd může vzniknout – alespoň podle mne – určitá platforma či soubor specifických teoreticko-metodologických přístupů, které považuji přinejmenším pro výzkum lokálních specifík evropských kultur dnes za relevantnější než tradiční etnologické, ale i antropologické přístupy. Práce Michaely Mušinkové může v tomto smyslu sloužit za práci vzorovou.

Shrnutí:

Předloženou absolventskou práci považuji za velice kvalitní text kombinující promyšlený teoretický model se znalostí výzkumného terénu a tématu obecně, s dovednou aplikací vhodně vybrané metodologie na zajímavý etnografický terén; z něj dokumentovaná etnografická data jsou navíc velice citlivě analyzována a interpretována. V práci absentují prakticky všechny nedostatky bakalářských prací (včetně těch formálních) a v mnoha ohledech předčí dokonce i velkou část diplomových prací z oblasti etnologických/antropologických věd, které jsem měl v posledních letech možnost vést či oponovat.

Předložený text proto jednoznačně **doporučuji k obhajobě (hodnocení 1)**.

V Praze dne 31. 8.2015

PhDr. Petr Janeček, Ph.D.